

Månadsbokslut för april 2005 samt prognos för helåret 2005

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa månadsbokslutet för april 2005

att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att i nästa månadsbokslut redovisa de besparingar i Stockholms läns landsting som föranleds av skatteutjämningsystemet

att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att i nästa månadsbokslut redovisa vad skattebetalarna i Stockholms län skulle få för de pengar som via utjämningsystemet används för verksamhet i andra landsting

att återuppta förhandlingarna med regeringen om

- dels förändringar av skatteutjämningsystemet
- dels förutsättningar för utvecklingsarbete, forskning, vårdstrukturer och infrastruktursatsningar m.m.

Allt fler bedömare menar att konjunkturen nu vänt nedåt. Jobbtillväxten har uteblivit. Det är mycket allvarligt. Första kvartalet 2005 varslades 5.356 personer i vår region. Den högsta siffran på över två år. Mars månad i år var värsta varselmånaden på 12 år. Denna utveckling får konsekvenser för landstinget. Hittills i år har skatteintäkterna behövt skrivas ned med 454 miljoner kronor jämfört med budget. Tillsammans med nedskrivningen förra året innebär det att skattekraft motsvarande 30 öre i skatt har försvunnit.

Om utvecklingen fortsätter måste skatten höjas allt mer för att klara finansieringen, vilket kommer att skada tillväxten i vår region än mer. Landstinget befinner sig i en neråtgående spiral. Förutsättningarna för att finansiera verksamheten på ett hållbart sätt är därför dåliga.

Sedan majoriteten i Stockholms läns landsting skiftade efter valet 2002 och blev sociallistisk har skatten höjts med 1 krona och 95 öre. För hushållen innebär det, tillsammans med en samtidig försvagning av arbetsmarknadsläget i länet, en kraftig försämring av de ekonomiska ramarna. Till detta måste läggas hoten om allt dyrare kommunikationer i regionen via trängselskatterna. Den nuvarande politiska inriktningen försämrar möjligheterna att på lång sikt finansiera det offentliga uppdraget i Stockholmsregionen.

De löpande intäkterna måste räcka till för att finansiera landstingets kostnader. En uthållig och långsiktig finansiering av det uppdrag Stockholms läns landsting har förutsätter att skattekraften ökar och att landstinget får behålla skatteinkomsterna. Men utjämningsystemet har framtvingat de största skattehöjningarna på 25 år. Det är rimligt att vi för våra skattebetalare öppet redovisar vad skattepengarna används till. För det första bör landstingsstyrelsens förvaltning redovisa månadsbokslut inklusive och exklusive det inomkommunala utjämningsystemet. En konsekvensbeskrivning för vad utjämningskostnaderna betyder för verksamheterna i vårt län kan lämnas i samband med redovisningen. Syftet med en sådan redovisning är att öka medborgarnas insyn i hur landstinget använder skattepengarna. För att ytterligare öka förståelsen kan olika relationsmått användas. Till exempel att nettokostnaden för hälso- och sjukvården i hela Östergötlands landsting motsvarar vad vårt landsting betalar till utjämningsystemet. Kostnader kan också relateras inom vårt eget landsting. Det måste kunna sägas klart ut att tillskottet av skatteintäkter på grund av skattehöjningarna praktiskt taget helt och hållet går åt att finansiera avgifter och effekter av skatteutjämningsystemet.

Effekterna av de åtgärder som landstingsmajoriteten genomdrivit är oklara. Besparingarna är inte definierade, och även om kostnadsökningstakten just nu är låg gäller det inte bara för Stockholms läns landsting. Arbetsmarknadsläget tillsammans med den mycket låga inflationen bidrar till att kostnaderna bara stiger långsamt. Dock är det så att löneökningstakten är snabb i landstingssektorn, något som sätter ytterligare press på Stockholms läns landsting.

Sammantaget är läget alltså mycket bekymmersamt. Även om månadsbokslutet antyder att helårsresultatet 2005 kommer att nås med viss marginal, trots det kraftiga fallet i skatteintäkterna, är osäkerheten betydande. 2005 har av majoriteten, revisorerna och utomstående bedömts som det avgörande året. Det är nu som effekterna av vänstermajoritetens politik måste visa sig om en rimlig bedömning av dess uthållighet ska kunna göras. Karolinska Universitetssjukhuset prognostiserar ett resultat som är 100 miljoner kronor sämre än budget och den planerade personalminskningen under 2005 förefaller bli svår att nå. Jämfört med december 2004 har antalet årsarbetare ökat i koncernen hittills i år.

Ett avgörande dilemma för Stockholms läns landsting kvarstår i utjämningsystemet. Vid sidan av uppdraget att tillförsäkra medborgarna god hälso- och sjukvård, är den viktigaste politiska uppgiften under denna mandatperiod att åstadkomma en förändring som är gynnsam för länets invånare.